

LUCCA'90

Luccan kaverukset ja pappamarkkinat

Festivaalimarkkinat olivat – toisin kuin aiemmilla Luccan festivaaleilla – umpi-italialaiset; ulkomaisia kustantajia oli vain pari.

Elokuvateatteri Cinema Centralen sali tuskin oli kertaakaan täynnä, useimmiten se oli korkeintaan puolillaan, vaikka koko viikon animaatio-ohjelmiston (3-4 kaksituntista animaatio-koostetta päivässä) sai katsoa 10000 liiraa eli noin 32 markkaa maksavalla sarjalipulla.

Festivaalipalatsissa Teatro al Gigliossa järjestettyjä esitelmiä ja paneeleja seurasi enimmillään pari tusinaa ihmistä. Pientä iloa voi irroittaa siitä, että miltei maksimiyleisö oli juuri **Heikki Jokisen** kertoessa maailman pohjoisimmasta sarjakuvakavungista Kemistä.

Esitelmä herättikin kysymyksiä varsinkin Murnanskin sarjakuvasaattuetta koskevalta osaltaan ja Kemien kulttuuritoimistoon on todennäköisesti odotettavissa roppakaupalla tiedusteluja, ottaen huomioon sen että Jokinen ei ollut saanut Kemistä hänelle luvattua esittelymateriaalia.

Huomattavin näyttely oli **Disney** tänään; festivaalipalatsin viereiseen Tensostruttura-sirkustelttaan ripustettuja italialaisten Disneypiirtäjien originaaleja. Lisäksi teltassa oli Disneykoulu, jossa lapset saattoivat askarrella ja opetella piirtämään.

Tulkoon mainituksi eräs hupaisa yksityiskohtakin: fanipiirroksia tekevät italialaiset Disneypiirtäjät signeeraavat kuvansa copyright Disney!

Toinen etukäteen tärkeäksi mainostettu näyttely kertoi amerikkalaisen sarjakuvan renessanssista. Se koostui noin 10 planssista, joissa esiteltiin lyhyesti mm. **Howard Chaykinin**, **John Byrnen**, **Frank Millerin**, **Bill Sienkiewiczin**, **Kyle Bakerin**, **Mike Mignolan** ja **Mark Schultzin** piirtämiä sarjakuvavivuja ja kansia. Järjestäjät eivät olleet keksineet kutsua paikalle yhtään kyseisistä piirtäjistä.

Ainoa edes jonkinlaista kattuuta tarjonnut esittely oli **Steven Spielbergin** uuden Lontoon

Positiivisia kommentteja

28. lokakuuta – 4. marraskuuta pidetystä **Luccan 18:n**nestä **sarjakuva-, animaatio-elokuva- ja kuvitus-festivaalista** kuultiin **pääasiassa vain järjestäjien uuvuttavissa päätösliturgioissa.** **Luccaa** vuodesta 1965 hoitanut herrakerho – etunenässä roomalaisen **Comic Art** -kustantamon johtaja **Rinaldo Traini** – vakuutteli toisilleen onnistumista ja uuden aikakauden alkua. **Mutta festivaaliohjelma ja kaikki festivaaliin liittynyt indikoi aivan päinvastaista.**

Dylan Dog

Yellow Kid

animaatiostudion ensimmäisestä pitkästä piirroselokuvasta kertonut **An American Tail II** -näyttely. Keväällä valmistuva elokuva on **Fievel** matkalla Amerikkaan -filmin jatko-osa ja sen ohjaavat **Phil Nibbelink** ja **Simon Wells**.

Näyttely oli läpileikkaus animaatiofilmin tekemiseen. Ohjaajat näyttivät filmistä myös osittain luonnoksista koostuneen noin 15 minuutin näytteen, jonka perusteella on luvassa nykypiirretyille tavanomaista kiivasta vauhtia ja väkivaltaa, toki verrattuna esimerkiksi Pieneen merennei toon, **Oliverin** tai **Maa aikojen alussa** -filmiin myös ilahduttavan uusia kuvakulmia ja kokeiluja.

Ja mikäli piirrosanimaatioiden dubbaamisesta suomeksi vihdoin luovutaan, saamme nauttia mm. **James Stevartin** mainiosta roolisuurituksesta sankariksi opettelevana **Wylie Burp** -koirana. Muita ääniä näyttelevät mm. **Amy Irving**, **Dom DeLuise** ja **John Cleeser**.

Animaatio-ohjelmistosta vastaavien huimaa luovuutta puolestaan osoitti, että **Quay**

Brothersien retrospektiiviä esitettiin yksi filmi päivässä yhdessä Väiski Vemmelsääri 50 vuotta -sarjan kanssa. Yleisö ainakin oli heterogeenistä; pikkulapsista erääseenkin belgialaiseen Quay-maanikkoon. Ja mikä ettei, ainakin Quay Brothersien liikkuvien romujen, -lihakimpaleiden, saksien ja raitiovaunujen saattaisi kuvitella taatusti kiinnostavan myös lapsia – vaikkei kaksikon viitteellisestä maailmasta isää tai äitiä enempää ymmärtäisikään.

Vielä voisi todeta sen, että myöskään veljeksi ei oltu saatu Luccaan – kuten ei ainoatakaan Väiskianimaattoria. Quay Brothersien elokuvien retrospektiivi lienee luvassa Tampereen elokuvajuhlille vuoden-parin kuluttua. Tekijöiden kera, kiitos!

Lucca on ominut symbolikseen **R.F. Outcaultin** Yellow Kidin ja palkintoja jaettiin mm. vuoden parhaille piirtäjille, käsikirjoittajille, kustantajille ja kriitikoille. Pääpalkinnon koko elämäntyöstään sai Disneypiirtäjä **Romano Scarpa**, kriittikkopalkinnon "Luccan suuri

An American Tail II

ystävä", Dictionnaire de la Bande Dessinée -kuvaraamaton kirjoittanut ranskalainen **Henri Filippini**. Italialaisen kustantajan palkinnon sai mm. huippusuosituksi noussutta *Dylan Dogia* ja *Tex Willeriä* julkaiseva **Sergio Bonelli** ja parhaan ulkomaisen lehden Yellow Kidin espanjalainen El Vibora, jonka kustantaja **Jose Maria Berenguer** on oivaltanut menestyksen reseptin: Espanjan laajalevikkisimmän lehden skaala ulottuu **Hernandez**-veljeksistä eläinseksiin.

Ulkomaisena kustantajana palkittiin Saksan Carlsen viime keväänä 15 maassa julkaistusta Murros-albumista ja ulkomaisen sarjakuvapiirtäjien Yellow Kid jaettiin **Matthias Schultheissin** ja **Juan Gimenezin** kesken.

Ja lopuksi yksi pieni juttu **Paakkasen Heikille**: Puhekuplia 2 -kokoelman eloisassa Lucca-raportissa kuvailtu saksalaislääkäri oli nytkin paikalla tusinoine kynineen ja lehtiöineen.